

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	33563 Географічне країнознавство та геоглобалістика (мова навчання українська/англійська) / Geoglobalistics and Regional Studies
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	106 Географія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

24.04.2020 р.

Справа № 0053/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань «10 Природничі науки» у складі:

Оксана Білоус – головуючий,
Грановська Людмила Миколаївна,
Дмитрів Григорій Степанович,
Заячук Мирослав Дмитрович,
Ігор Коваленко,
Михайленко Владислав Іванович,
Сонько Сергій Петрович,
Трохимчук Андрій Дмитрович,
Яськів Олег Ігорович,

за участі запрошених осіб:

Гожик Андрій Петрович – представник ЗВО,
Кіптенко Вікторія Костянтинівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	33563
Назва ОП	Географічне країнознавство та геоглобалістика (мова навчання українська/англійська) / Geoglobalistics and Regional Studies
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	106 Географія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи. ГЕР зобов'язана обґрунтувати власну оцінку, незалежно від того, чи вона збігається чи відрізняється від оцінки, наданої експертною групою. Особливо потребують обґрунтування та докладності рівні відповідності А, Е та F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі освітньої програми чіткі і відповідають пріоритетним напрямам Стратегії Київського національного університету імені Тараса Шевченка (6 з 9 пріоритетних напрямів, що вказані у Стратегічному плані розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка на період 2018 - 2025р. (С.4), відповідні).

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі освітньої програми та програмні результати визначені з урахуванням позицій зацікавлених сторін, що підтверджено експертною групою (в результаті ознайомлення з протоколами засідання кафедри) і численними обговореннями в міжнародному Консорціумі глобальних досліджень та інших комунікаціях.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Здійснюються безперервний моніторинг державного і міжнародного ринку праці, консультації з роботодавцями та академічною спільнотою. Унікальність освітньої програми також полягає в системній співпраці з Європейською Асоціацією регіональних досліджень і врахуванні суспільних експертиз глобальних, регіональних та місцевих процесів і трансформацій в контексті глобальних досліджень. Враховано досвід зарубіжних освітніх програм університетів Пенсільванії, Іллінойсу, Джорджтаунського, Стенфордського, Гарвардського, Токійського, Оксфордського та ін.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт відсутній. Визначені в освітній програмі програмні результати навчання на другому рівні вищої освіти відповідають вимогам восьмого кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Стандарт відсутній.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП становить логічно побудовану систему і є чіткоструктурованим, що є передумовою досягнення заявлених цілей та програмних результатів.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Всі програмні результати навчання забезпечуються освітніми компонентами нормативної складової. В освітній програмі наявні дисципліни гуманітарного спрямування. Освітні компоненти відповідають предметній сфері спеціальності 106 Географія. Рекомендація експертної групи щодо розвитку міждисциплінарності є слухною.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура освітньої програми забезпечує можливості формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти. Загальний обсяг вибіркового дисциплін становить 30 кредитів (25 відсотків). Освітня програма враховує різноманітні пізнавальні та дослідницькі інтереси здобувачів вищої освіти (в тому числі і при виборі тем кваліфікаційних робіт, місць та напрямів проходження виробничої практики. Вибір навчальних дисциплін не обмежуються навчальним планом програми, на якій особа навчається (п. 5.2.3 Положення про організацію освітнього процесу http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). На веб-сайті ЗВО розміщена Інструкція з реєстрації та роботи студентів у системі автоматизації навчального процесу для здійснення вільного вибору навчальних дисциплін (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Insrukciya_reestr_stud.doc).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Отримані здобувачами під час практик компетентності беззаперечно будуть корисними в їхній подальшій діяльності. Запропонована Програма виробничої практики здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою (http://geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/navch_prog/tur/Rob_pr_Geoglobal/7RP_Geoglobal.pdf) окрім цього ще і пропонує проходження практики з формуванням індивідуальної траєкторії за 5 напрямками. Освітня програма ретельно визначає зміст асистентської практики (Програма і методичні рекомендації з організації та проведення асистентської практики http://geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/navch_prog/tur/Rob_pr_Geoglobal/8RP_Geoglobal.pdf)

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Формування соціальних навичок має наскрізний характер, що дозволяє випусникам освітньої програми бути успішними в подальшій професійній діяльності застосовуючи критичне мислення, вміння розв'язувати ситуаційні задачі, здійснювати самоаналіз та рецензування, вести дискусію, здійснювати підготовку проектів наукових комунікацій та ін.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Освітня програма забезпечує здобуття загальних та фахових компетенцій і програмних результатів навчання, які задовольняють потреби окремого сегменту ринку праці.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг освітньої програми, співвідношення видів робіт, баланс між обов'язковими та вибірконими дисциплінами відповідають (на основі звіту експертної групи) фактичному навантаженню та забезпечують досягнення цілей.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка за дуальною формою освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (<http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/Правила%20прийому%202020%20.pdf>), не містять дискримінаційних положень, є чіткими і зрозумілими.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому враховують особливості освітньої програми, а саме необхідність відповідати рівневі компетентностей потрібних для того, аби розпочати навчання на програмі. Для абітурієнтів, які не мають базової географічної освіти передбачено додаткове вступне випробування програма якого оприлюднена на офіційному веб-сайті географічного факультету КНУ ім.Т.Шевченка (http://geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/Abiturient/progrfahovih2020.pdf) та подано зразки екзаменаційних білетів вступних іспитів до магістратури за цією освітньою програмою (http://geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/magistr_doc/biletmag2020.pdf) та критерії оцінювання (http://geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/magistr_doc/Kriterii_fax_2020.pdf).

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО, в межах чинного законодавства, регламентуються численними нормативно-правовими актами локальної дії які є у вільному доступі. Процедури чіткі і зрозумілі. Здобувачі вищої освіти ОП мотивуються до наслідування "пожиттєвого" навчання, розуміння й відповідального ставлення до особистих здобутків (викладачі на офіційному сайті представили свої curriculum vitae). В ЗВО функціонує координаційна та консультативна структура - відділ академічної мобільності.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО послідовно дотримується позиції, щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Варто звернути увагу на можливість визнання результатів навчання через проходження окремих освітніх компонентів у сертифікованих програмах у статусі слухачів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. Унікальні інтереси, потреби та досвід студента реалізуються через можливість вибору місця та напрямку проходження виробничої практики, узгодження напрямів асистентської практики, врахування наукових інтересів при плануванні науково-дослідної роботи. Інтерв'ювання здобувачів експертною групою засвідчує задоволення формами та методами навчання і викладання.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Надавана інформація здобувачам вищої освіти є доступною, зрозумілою і вчасною. Здійснено представлення інформації по кожній з навчальних дисциплін у формі силабуса. Організовано оперативне інформування здобувачів вищої освіти. Рекомендовано доповнити силабуси дедлайнами.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Освітня програма є унікальною у поєднанні навчальної та дослідницької складової через участь здобувачів в різноманітних наукових форумах, в тому числі і у постерній сесії "Україна: сенс місця", конкурсній мережі глобального договору ООН в Україні та ін.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Науково-педагогічні працівники при безпосередньому наповненні змісту навчальних програм враховують тенденції розвитку спеціальності. Унікальним є досвід колективу кафедри у Консорціумі Глобальних досліджень, Європейській асоціації регіональних досліджень. Результати підвищення кваліфікації та стажування впроваджуються в навчальний процес через удосконалення та запровадження нових форм та методів навчання.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Зміст освітньої програми передбачає ознайомлення з сучасними досягненнями світової науки. Інформація про міжнародне співробітництво кафедри і зміст навчальних програм курсів в провідних університетах та підвищення кваліфікації представлена на офіційному веб-сайті географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://geo.univ.kiev.ua/uk/mizhnarodne-spivrobitnitstvo/novini.html>).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень B

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень A

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання заздалегідь оприлюднені (в силабусах навчальних дисциплін, рекомендаціях до написання магістерської роботи та ін.), чіткі та зрозумілі. Чіткість і прозорість контрольних заходів, оцінювання та академічної доброчесності також регламентуються нормативно-правовими актами локальної дії що оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (Положення про організацію освітнього процесу, Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу, Етичний кодекс університетської спільноти, Антикорупційна програма).

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт відсутній. Атестація - іспит та публічний захист магістерської роботи.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Унікальною є практика підвищення об'єктивності і дотримання академічної доброчесності шляхом проведення контрольних заходів у письмово-усній формі за обов'язкової участі другого екзаменатора (який не викладав дану дисципліну). Експертна група засвідчує достатню обізнаність здобувачів вищої освіти щодо процедур оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЗВО чітко та зрозуміла процедура дотримання академічної доброчесності, що регламентується численними нормативно-правовими актами. Здійснюється перевірка письмових робіт з метою виявлення текстових та інших заповишень (Advego.com, Grammarly.com) та запроваджено зовнішнє рецензування магістерських робіт. Політика академічної доброчесності реалізується через анонімне щорічне опитування здобувачів вищої освіти (Unidos). Питання якості освіти та академічної доброчесності регулярно розглядаються на засіданнях Вченої ради КНУ ім.Т.Шевченка (н-д, заплановано у червні 2020 <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1224> , постійної комісії Вченої ради КНУ ім.Т.Шевченка (н-д, заплановано у травні 2020р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1224>), вченої ради географічного факультету. Питання порушення і недотримання академічної свободи та доброчесності розглядає Комісія Вченої ради КНУ ім.Т.Шевченка з питань етики, що передбачено п.5 Етичного кодексу (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>). ЗВО приділяє належну увагу доведенню цінностей академічної доброчесності та здійснює численні заходи щодо її популяризації (дискусійні панелі "Культура академічної доброчесності", "Нові парадигми традиційної бібліографічної діяльності університетської бібліотеки та ін.; окрім того численні рекомендації надає Наукова бібліотека ім.М.Максимовича КНУ - всі матеріали у вільному доступі).

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників за ОП у повній мірі забезпечує досягнення визначених ОП цілей та результатів навчання. Відповідність викладачів навчальним дисциплінам не викликає сумнівів.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного добору викладачів є чіткою, зрозумілою й прозорою та регламентується "Порядком проведення конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників КНУ ім.Т.Шевченка" (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=184>).

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Експертна група засвідчує що залучення стейкхолдерів є пріоритетним для ЗВО і здійснюється шляхом участі у реалізації навчального процесу та в складі екзаменаційних комісій на засадах погодинної оплати, а також за сумісництвом. За цією ОП роботодавці також залучаються до розробки програм наукових досліджень і виконання науково-дослідної роботи, консультацій, рецензування, виробничих практик, навчальних занять.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Викладачі ОП є високофаховими професіоналами з значним досвідом викладання та науково-дослідної роботи. Представники роботодавців залучаються до навчального процесу та консультування здобувачів.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

У ЗВО налагоджена система професійного розвитку викладачів через власну систему Інституту післядипломної освіти, співпрацю з роботодавцями та університетами-партнерами, в тому числі і закордоном (<http://geo.univ.kiev.ua/uk/mizhnarodne-sprivrobitnitstvo/novini.html>). Унікальними є можливості професійного зростання за рахунок корпоративного членства кафедри у європейській Асоціації регіональних досліджень та роботі у Консорціумі глобальних досліджень. Окремі позиції професійного розвитку викладачів зазначені в Curriculum vitae на сайті кафедри.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

У ЗВО функціонує цілісна система матеріального та морального заохочення викладачів (надбавки за викладання навчальних дисциплін англійською мовою, преміювання, відзначення нагородами різного рівня).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Наявні фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП достатні для досягнення цілей і програмних результатів ОП. Безпосередньо в приміщенні функціонує філія бібліотеки, вільний доступ до мережі Інтернет, крім того, викладачі та студенти цієї ОП мають доступ до новітніх, у тому числі, англомовних публікацій, відповідних до змісту програми за рахунок корпоративного членства кафедри країнознавства та туризму в Асоціації регіональних досліджень (Regional Studies Association) та співпраці за даною ОП з Консорціумом глобальних досліджень (Global Studies Consortium). Безпосередньо на факультеті використовуються три комп'ютерні класи та вісім мультимедійних аудиторій, що забезпечує можливості користування відкритими ресурсами ArcGIS / QGIS, Strategic Intelligence WEF, Grammarly.com та ін.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Експертна група засвідчує, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету, факультету, кафедри. Питання доступності до ресурсів є традиційним в щорічному опитуванні здобувачів.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітньому середовищу реалізації ОП властиві засадничі цінності академічної спільноти, взаємоповага та взаємна вимогливість в освітній та позаосвітній діяльності. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти за ОП та задовільнити їхні потреби. Потреби та інтереси здобувачів постійно моніторяться органами студентського самоврядування та щорічним опитуванням студентів.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Здобувачі вищої освіти за ОП мають можливість скористатися освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою. Це здійснюється шляхом комунікацій з викладачами, керівництвом кафедри, деканатом, керівництвом факультету, дистанційним спілкуванням, внутрішньоуніверситетською системою електронного забезпечення навчального процесу (особисті кабінети), лабораторію геоінформації та туризму, загальноуніверситетські підрозділи (відділ академічної мобільності, сектор працевлаштування, центр психологічної допомоги, університетська клініка, відділення цільової підготовки, різноманітні студентські об'єднання).

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Особам з особливими освітніми потребами у ЗВО надається постійна всебічна підтримка. У ЗВО введено в дію Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/equal-opportunities/Poryadok-suprovodu-osib-z-invalidnistyu.pdf>). В тому числі, на географічному факультеті де реалізується дана ОП забезпечено безбар'єрний доступ для осіб з обмеженими руховими можливостями (ліфти, пандуси). У разі необхідності кваліфіковану допомогу можна отримати у Центрі психологічної допомоги та Університетській клініці.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політика й процедури врегулювання конфліктних ситуацій є чіткими, зрозумілими і доступними для всіх учасників освітнього процесу. Вони регламентуються Статутом КНУ ім.Т.Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>), Етичним кодексом університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>), Антикорупційною програмою (<http://www.univ.kiev.ua/official/preventing-corruption/#p2>), Порядком вирішення конфліктних ситуацій у КНУ ім.Т.Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/02/пдф.pdf>) окрім цього, здобувачам вищої освіти консультативно-правова допомога надається органами студентського самоврядування.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Науково-методичний центр організації навчального процесу КНУ забезпечує відповідні процедури. Всі нормативні документи оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗНО. Згідно з діючим Тимчасовим порядком розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм КНУ ім.Т.Шевченка (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Тумчасовуї%20порядок%20внесення%20змін%20до%20ООР.pdf>) перегляд ОП буде здійснено у 2020 р., після першої повноцінної апробації.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Виробнича й асистентська практики за ОП передбачають подання рекомендацій щодо її вдосконалення. ЗВО проводить щорічні студентські опитування. Представники студентського самоврядування включені до складу Вченої ради факультету і профспілкового комітету. За свідченням експертної групи, зміст ОП та якість викладання абсолютно задовольняють здобувачів. Рекомендовано запровадити анонімні опитування студентів ОП (випусників, фокус груп) з питань організації та якості освітнього процесу.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці безпосередньо приймають участь в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти, консультуванні та практичній підготовці.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випусників освітньої програми

На випусковій кафедрі існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випусників (сайт факультету, щорічні зустрічі з випускниками, консультації з питань практичної підготовки тощо).

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Внутрішня система якості ЗВО забезпечує адекватне реагування на недоліки та поширення позитивних практик.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Освітня програма акредитується вперше.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Культура якості й сприяння постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за нею є інтегральною характеристикою КНУ імені Тараса Шевченка, що підтверджується визначеністю корпоративної культури, духом взаємодопомоги, сприянням особистому розвитку й підвищенню кваліфікації НПП, оперативному реагуванні на потреби освітньої діяльності за даною програмою, моніторингу потреб її вдосконалення. Це суголосно з основними принципами діяльності КНУ ім.Т.Шевченка, що зазначені в Статуті ЗВО: висока гарантована якість освіти для забезпечення конкурентоспроможності на національному й міжнародному ринку освітніх послуг; побудова освітніх програм на компетентнісній основі, із врахуванням професійних стандартів, потреб ринку праці та перспектив розвитку галузі; визнання якісної практичної підготовки студентів необхідною умовою здобуття кваліфікацій усіх рівнів; встановлення відповідальності всіх учасників навчального процесу, залучення всіх категорій працівників Університету та студентів до заходів із забезпечення якості освітніх програм.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Чіткі та зрозумілі правила і процедури регламентації прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу оприлюднені на офіційному веб-сайті у відкритому доступі.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Захищаючи авторські права КНУ не публікує проєкти освітніх програм. Процедура не запроваджена.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Згідно рішення Вченої ради КНУ імені Тараса Шевченка ОП ГКГГ/GGRS затверджена 4 червня 2018 року і оприлюднена у повному обсязі на веб-сайті у розділі описи освітніх програм - http://geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/navch_prog/tur/Geoglobal_mag_engl_ukr_denna.pdf.з переходом до сторінки робочих навчальних програм <http://geo.univ.kiev.ua/en/geo.univ.kiev.ua/uk/856-onp-geogr-globalistika>.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності, визначеного ГЕР, за підкритеріями

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Підсилити міждисциплінарність освітньої програми.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано розглянути можливість навчання через проходження освітніх компонентів у сертифікованих програмах (у статусі слухачів).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендовано доповнити силабуси календарем курсу.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Додати до силабуси інформацію щодо можливостей для студентів перескладання окремих модулів, умов зарахування навчального матеріалу пропущених занять, відпрацювань тощо

Критерій 6. Людські ресурси

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Активізувати процедури перманентного моніторингу та перегляду освітньої програми.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Варто запроваджувати практику оприлюднювати проєктів змін до ОП для громадського обговорення не пізніше як за 1 місяць до їхнього розгляду, а також таблицю пропозицій протягом тижня після закінчення обговорення. Це дозволить розширити мережу зовнішніх стейкхолдерів та визначити їхню міру впливу на ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БЛЮС ОКСАНА ІВАНІВНА